

66. Õpilane: „Kas nad **esitavad** kooriga kontserdil uue laulu?”
Õpetaja: „Ei, kahjuks uut laulu nad seekord ei (66)_____.”
67. Tarmo: „Jaak, kas sa oled Riias **käinud!**”
Jaak: „Veel ei ole, aga järgmisel aastal kindlasti (67)_____ seal ära.”
68. Mari: „Koit, ära unusta, et sa pead oma sõbrale sünnipäevaks sõnumi **saatma!**”
Koit: „Aitäh, et meelde tuletasid, ma kohe (68)_____.”
69. Tiia: „Anne, mitu **aastat** sa pead veel muusikakoolis õppima?”
Anne: „Mul on õppida jäänud veel üks (69)_____.”
70. Rita: „Riho, kas su sõber on **tore** inimene?”
Riho: „Minu arvates on ta kõige (70)_____ inimene, keda tunnen.”

Täidab
hindaja

+/-/9

66

67

68

69

70

PÕHIKOOLI LÕPUEKSAM

EESTI KEEL KUI TEINE KEEL

4. JUUNI 2009

II VIHIK

(Need õpilased, kes teevad B1-taseme eksamiga ühitatud lõpueksami, ei pea kooli, maakonda/linna, isikukoodi ega nime kirjutama.)

Kool: _____

Maakond/linn: _____

Õpilase ees- ja perekonnanimi: _____

Isikukood | _____ |

2. KUULAMINE (35 minutit)

3. LUGEMINE (30 minutit)

4. KEELE STRUKTUUR (30 minutit)

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–5. Kuulake teksti ja tehke märged ✓ ruutu selle pildi all, mis sobib küsimuse vastuseks. Kõigepealt kuulete näidise teksti. Näidis on tähistatud 0-ga.

0. Milleks ei jäänud hommikul aega?

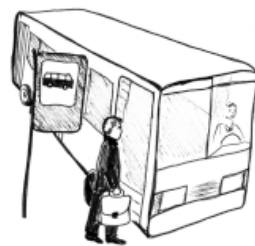
A

B

C

D

1. Mida ei saa kohvikus praegu teha?

A

B

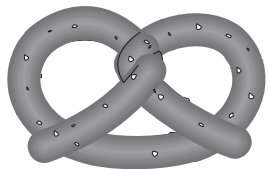

C

D

2. Millisest söögist on kõnelejal parimad mälestused?

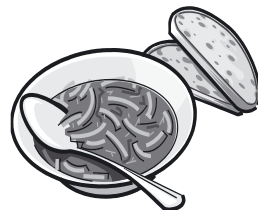
A

B

C

D

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 56–70. Lugege lühidialooge. Kirjutage lünka paksus kirjas sõna õiges vormis. Näidis on tähistatud 0-ga.

0. Ema: „Birgit, kas sa tahad (0) _____ süüa _____?”

Birgit: „Aitäh, ei taha. Ma juba **sõin**.”

56. Siim: „Tanel, kas sul on **tunnistus** juba käes?”

Tanel: „Ei ole, ma saan (56) _____ laupäeval.”

57. Kaja: „Ma tahaksin **sulle** ühe raamatu kinkida.”

Kertu: „Väga tore. (57) _____ meeldib väga raamatuid lugeda.”

58. Liina: „Näe, siin müüakse vanilje jäätist. See on nii **hea!**”

Kaia: „Ei tea, minu meelest on šokolaadi jäätis veel (58) _____.”

59. Liina: „Mul on vaja **kiiresti** kingitus leida.”

Hardi: „Kõige (59) _____ leiad kingituse kaubamajast.”

60. Triin: „Vaata, kui ilusa lillekimbu ma **lasin** teha!”

Marko: „Oi, see on tõesti ilus kimp. Kus sa (60) _____ selle teha?”

61. Õpilane: „Kes meie lõpupildid **teeb?**”

Õpetaja: „Kutsusime sama fotograafi, kes ka eelmisel aastal pilte (61) _____.”

62. Poeg: „Kas ma võin aktusele minnes teksased jalga **panna?**”

Ema: „Ei või, (62) _____ ikka pidulik ülikond selga.”

63. Õpetaja: „Kas sa oled teistele oma matkast juba **rääkinud?**”

Jüri: „Ei ole, aga tahan täna klassijuhataja tunnis (63) _____.”

64. Ostja: „Kas teil on ka **soolaseid** torte?”

Müüja: „Jah, need tordid siin on (64) _____.”

65. Õpetaja: „Poisid, mis kellaks te **peate** trenni jõudma?”

Õpilased: „(65) _____ kohal olema kolmveerand kaksteist.”

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 46–55. Lugege teksti. Valige teksti all olevate sõnade hulgast välja lünka (46–55) sobiv sõna. Kirjutage lünka valitud vastuse ees olev täht (A, B või C). Näidis on tähistatud 0-ga.

Metsloomad koduhoovis

Toitu [(0)...B...] võivad julged metsloomad kodule väga lähedale tulla. Hiiumaal elav Tiina Jalakas on kohanud oma koduhoovis nii rebaseid, metssigu kui ka põtru.

Tiina elab kohe metsa [(46)...] ja räägib, et sel sügisel on paljud metsloomad koduhoovi tulnud.

“Kõigepealt käisid rebased ploome söömas. Korjasid ainult puu alla [(47)...] ploome. Ühel päeval aga küpsetasin koogi ja panin selle ukse [(48)...] jahtuma. Kohe tulid magusa lõhna peale ka [(49)...]. Jälgisime neid tükk aega. Julged loomad jalutasid veidi mööda õue ja lõpuks kadusid [(50)...] taha,” kirjeldas Tiina.

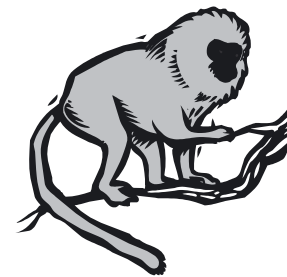
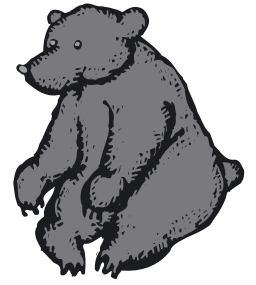
Naise sõnul tulid rebased aga varsti tagasi, ei kartnud isegi koera. Üks rebasepoeg [(51)...] lausa uksest sisse, kuigi minu mõlemad koerad olid samal ajal õues.”

Naine räägib veel, et eriti [(52)...] on muutunud metssead. “Käivad õunapuude oksid murdmas. Ühel õhtul [(53)...] neid oma silmaga.”

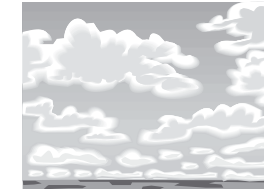
Eelmise kolmapäeva hommikul [(54)...] koera haukumise peale. Ja otse suure toa akna all seisis kaks [(55)...]! Hiljem nägin, et neid on kolm – ema ja kaks põdravasikat.”

0.	A	otsida	B	otsides	C	otsisid
46.	A	küljes	B	kohal	C	ääres
47.	A	kukkunud	B	kasvanud	C	leidnud
48.	A	taga	B	taha	C	tagant
49.	A	rebastele	B	rebaste	C	rebased
50.	A	aeda	B	aia	C	aiast
51.	A	vaatama	B	vaatad	C	vaatas
52.	A	julgeks	B	julged	C	julgest
53.	A	näha	B	näinud	C	nägin
54.	A	kuulasin	B	ärkasin	C	äratasin
55.	A	põdrad	B	põtra	C	põtru

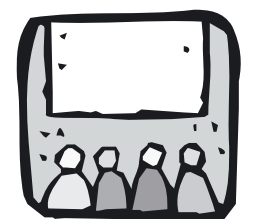
3. Kes olid õe lemmikud tsirkuses?

A B C D

4. Keda või mida oli raske pildistada?

A B C D

5. Milline oli isadepäeva üllatus?

A B C D

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 6–10. Kuulake dialoogi ja otsustage, kas väide on õige (Õ) või vale (V).
Tehke vastavasse ruutu märke ✓. Näidis on tähistatud 0-ga.

Eriline esimene koolipäev

	Õ	V
0. Tarmol hakkas esimesel koolipäeval igav.	✓	
6. Tarmo võeti koolis kohe teise klassi.		
7. Tarmole meeldis aknalaual istuda.		
8. Tarmo ema käis tihti direktori juures.		
9. Tarmo mängis ühes filmis kangelast.		
10. Tarmo tahtis kooli vahetada.		

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 11–17. Kuulake teksti ja tehke märke ✓ sobiva vastuse juures olevasse ruutu.
Näidis on tähistatud 0-ga.

Kontoris väsivad silmad kiiresti

0. *Silmade hoidmisest räägib*
- A kontoritöötaja.
B silmaarst.
C patsient.
11. Arvuti taga võib töötada järjest
- A kuni tund aega.
B viisteist minutit.
C terve päeva.
12. Lambid tuleb paigutada
- A ekraani lähedale.
B akna alla.
C arvuti kohale.
13. Üks kord aastas peavad silmi kontrollima
- A kontoritöötajad.
B tööandjad.
C vanad inimesed.

RIIKLIK EKSAAMI- JA KVALIFIKATSIOONIKESKUS

PÕHIKOOLI LÕPUEKSAM EESTI KEEL KUI TEINE KEEL 2009

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 41–45. Leidke igale poolitatud lausele (41–45) sobiv lõpp (A–F). Kirjutage valitud vastust märkiv täht küsimuse juures olevasse ruutu. Üks lausejätk jääb üle! Näidis on tähistatud 0-ga.

Lemmikloomaga lennureisile

0. Mis saab lemmikloomadest siis,
41. Muidugi on hea, kui saab kasutada naabri
42. Kuid ometi on väga palju neid inimesi,
43. Kes aga tahab ikkagi ilma loomata reisima minna,
44. Samuti peavad lemmikloomal olema dokumendid,
45. Lemmikloom peab reisima transpordikastis,

0

Lausejätkud:

- 0 *kui pererahvas tahab reisile minna?*
- A kes peavad oma lemmiku lennureisile kaasa võtma.
- B mis on mugav ja mida saab lukku panna.
- C vaid lemmikloomadega ei ole lubatud nii teha.
- D või mõne sugulase abi ja loom nende juurde jätta.
- E see võib oma lemmiku panna loomahotelli
- F mis on vajalikud looma ühest riigist teise viimiseks.

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 31–40. Lugege teksti, milles on nummerdatud lüngad (31–40). Valige teksti all olevate sõnade hulgast välja lünka sobiv sõna ja kirjutage lünka valitud vastuse ees olev täht (A–R). Ühte lünka sobib ainult üks sõna. *Neli sõna jääb üle. Näidis on tähistatud 0-ga.*

Huvitav pitsakohvik

Kohvik Perepitsa on muutunud üheks (0)..... lemmikkohviks. Seal pakutakse külalistele peale maitsva (31)..... ka kultuurilist meelelahutust. Kohviku töötajatele tuli lihtsalt hea mõte (32)..... noori pillimehi ja lauljaid kontserte andma. Algajatel muusikutel on vähe kohti, (33)..... nad saavad võõra publiku ees esinemist harjutada.

Kohviku siseöues (34)..... nüüd reedeti laulukooride või ansamblite kontserte kuulata. Pitsakohvik ootab esinema muusikakoolide (35)..... huvikeskuste õpilasi. Huvilistel palutakse kohviku juhatajale (36)..... .

Suvel (37)..... ilmaga toimuvad kohviku siseöues vabaõhuetendused. Kuna kohviku külaliste hulgas (38)..... palju lastega peresid, siis korraldatakse lastele ka lõbusaid mänge. Vanemad (39)..... kohvikus puhata ja sõpradega juttu ajada. Nende lapsed võivad (40)..... ajal aga siseöues koos kohvikutädiga joonistada ja mängida.

A aga	F kutsuda	M saab
B helistada	H laulavad	N said
C ilusa	I linnarahva	O samal
D ja	K lõbusa	P tahavad
E kus	L on	R toidu

RIIKLIK EKSAAMI- JA KVALIFIKATSIOONIKESKUS
PÕHIKOOLI LÕPUEKSAM EESTI KEEL KUI TEINE KEEL 2009

- 14.** Silmadele on kõige tähtsam
- A** vitamiinide võtmine.
B õige toitumine.
C spordi tegemine.
- 15.** Köögivilju soovitatakse süüa
- A** keedetult.
B toorelt.
C praetult.
- 16.** Silmaharjutusi peab tegema
- A** 1–2 korda.
B 4 korda.
C 5–10 korda.
- 17.** Kõige sagedasem silmade kuivamise põhjus on
- A** teleri- ja arvutiekraan.
B keskküte.
C halb õhk.

NELJAS ÜLESANNE

Küsimused 18–25. Kuulake teksti ja kirjutage lünka sobiv sõna või number. *Näidis on tähistatud 0-ga. Palun mitte täita hindajale mõeldud lahtreid!*

Lastekirjanduse keskus

0. Eesti Lastekirjanduse Keskus on nüüd _____ uues _____ kohas.
- 18.** Maja teisel korrusel näidatakse vanu _____ .
- 19.** Ajalehtede ja ajakirjade lugemiseks on omaette _____ .
- 20.** Näituseruumis on kunstnike joonistustega _____ .
- 21.** Lasteaialastele loevad muinasjutte _____ .
- 22.** Keskuses korraldatakse luulevõistlusi aastas _____ korda.
- 23.** Keskuses on hea kõlaga saal ja _____ .
- 24.** Reedeti saab keskuses _____ .
- 25.** Käsitööring on mõeldud _____ õpilastele.

Täidab
hindaja
+/-/9

18
19
20
21
22
23
24
25

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 26–30. Lugege läbi tekst ja tutvuge küsimustega. Valige igale küsimusele välja sobiv vastus ning tehke märge ✓ vastavasse ruutu. Igas küsimuseplokis on ainult üks õige vastus!

Näidis on tähistatud 0-ga.

Jalgrattamatkad

Türi jalgrattaklubil on sõprusklubi Soomes. Aastate jooksul on nad korraldanud 13 ühist jalgrattamatka mõlemal pool Soome lahte. Ainult paaril korral on matk tormi tõttu ära jäänud. Rattaklubi 15. sünnipäeva otsustati tähistada hoopis Lätis. Sellel matkal oli kokku 33 osavõtjat.

Klubi sünnipäevamatka korraldasid eestlased. Selleks et matk hästi õnnestuks, sõitsid korraldajad kõigepealt kogu tee Eestist Lätisse oma autoga läbi. Nad märkisid kaardile kõik teed, kus tohib jalgrattaga sõita, aga ka toidupoeid ja ööbimiskohad. Õnneks olid kõik rajad korralikud ja jalgsi, ratas käe kõrval, ei ole vaja ühtki teed läbida. Nii leidsid nad huvitavaid kohti, mida külalistele näidata. Matka ajaks rentisid korraldajad väikese bussi, millega saaks matkajate kotte, telke ja söögiasju vedada.

Eestis ja Soomes matkates võis igäüks kas või oma emakeeles rääkida. Läti keele oskajaid aga matkajate hulgas ei olnud. Seda polnudki vaja, sest inglise keelega saadi hakkama. Piiri lähedal kohtasid nad lätlast, kes isegi mõnest eestikeelsest sõnast aru said. Matkajad olid üllatunud, et vene keelt ei läinud sellel reisil üldse vaja.

Läti pealinn meeldis kõigile, ehkki jalgrattureid seal vist ei armastata. Juba enne Riit pidid matkajad elektrirongile istuma. Õnneks olid rongid kiired ja mugavad. Linnas puudusid aga jalgrattateed ja seal oli keeruline liikuda. Üks politseinik tahtis neile kesklinnas kiriku juures parkimise eest isegi trahvi teha. Kirikutes jõudsid nad siiski palju käia ja need olid tõesti väga suured ja kaunid. Kirikud jätsid kõigile väga sügava mulje.

Eestlanna Anne oskab jalgrattamatkade kohta ainult häid sõnu öelda. Anne arvates võib jalgrattaga sõita ka seal, kus ei ole korralikke sõiduteid. Näiteks on nad käinud rannakülades ja teistes väga kaugetes maakohtades. Ta on leidnud palju uusi toredaid tutvavaid. Annel on ainult üks matk vahele jäänud. Kahjuks ei saanud ta ükskord Saaremaa matkale minna, sest tema laps jäi haigeks.

Soomlane Hannu on kõikidest matkadest osa võtnud. Enne esimest jalgrattamatka Hiiumaale ei olnud ta Eestis veel käinudki. Nüüd meeldib talle Eestis väga. Peale matkade käib ta igal aastal Tartu rattarallil. Tihti külastab ta Türi, kus elavad tema head sõbrad. Isegi oma sünnipäeva pidas Hannu Eesti linnas Pärnus.

RIIKLIK EKSAAMI- JA KVALIFIKATSIOONIKESKUS

PÕHIKOOLI LÕPUEKSAM EESTI KEEL KUI TEINE KEEL 2009

0. Kui vanaks sai jalgrattaklubi?

- A 33-aastaseks.
 B 15-aastaseks.
 C 13-aastaseks.
 D 2-aastaseks.

26. Kuidas käisid korraldajad Eesti-Läti marsruudiga tutvumas?

- A Jalgsi.
 B Jalgratastega.
 C Oma autoga.
 D Väikese bussiga.

27. Mis keeles suhtlesid matkajad lätlastega?

- A Läti keeles.
 B Inglise keeles.
 C Eesti keeles.
 D Vene keeles

28. Mis meeldis matkajatele Riias kõige rohkem?

- A Mugavad rongid.
 B Riia jalgrattateed.
 C Riia kirikud.
 D Keslinna parkimisplatsid.

29. Miks puudus Anne ühelt matkalt?

- A Sõiduteed olid halvad.
 B Matkati väga kaugele.
 C Ta oli kaugel rannakülas.
 D Tema laps oli haige.

30. Millist kohta külastas Hannu oma esimesel Eesti reisil?

- A Hiiumaad.
 B Tartut.
 C Pärnut.
 D Türi.